

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 2.4.2019
COM(2019) 165 final

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY,

**kterým se doplňují směrnice pro jednání o rozvojovém programu z Dohá, pokud jde
o vícestranná jednání o pravidlech a závazcích v oblasti elektronického obchodu**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Dne 13. prosince 2017 přijalo 70 členů Světové obchodní organizace (WTO) na jedenácté Konferenci ministrů WTO společné prohlášení o elektronickém obchodu¹ za účelem zahájení průzkumné činnosti zaměřené na budoucí jednání WTO o obchodních aspektech elektronického obchodu.

Evropská unie (EU) výrazně podporovala průzkumnou činnost, která byla během roku 2018 provedena v rámci WTO. Průzkumná činnost byla transparentní a otevřená všem členům WTO a zabývala se veškerými obchodními aspekty elektronického obchodu, které nastolily zúčastněné státy.

Po úspěšném ukončení průzkumné činnosti v prosinci 2018 pak 76 členů WTO včetně EU potvrdilo dne 25. ledna 2019 svůj záměr zahájit jednání WTO o obchodních aspektech elektronického obchodu². Zúčastnění členové potvrdili, že budou usilovat o dosažení ambiciózního výsledku, který bude vycházet ze stávajících dohod a rámců WTO za účasti co největšího počtu členů WTO. Uznali jedinečné příležitosti a výzvy, jimž členové, včetně rozvojových a nejméně rozvinutých zemí, jakož i mikropodniky a malé a střední podniky v souvislosti s elektronickým obchodem čelí, a zavázali se, že je zohlední. Potvrdili rovněž svůj záměr i nadále vybízet k zapojení všechny členy WTO, aby se dále zvýšily přínosy elektronického obchodu pro podniky, spotřebitele a celosvětovou ekonomiku.

V souladu s tím by jednání o elektronickém obchodu měla probíhat na vícestranné úrovni v rámci WTO, měla by být i nadále transparentní a otevřená všem členským státům WTO, které se rozhodnou připojit. Zúčastnění členové mohou na začátku nebo v pozdější fázi jednání v rámci WTO předložit jakýkoli návrh pro jednání v oblasti obchodních aspektů elektronického obchodu.

Komise obdržela od Rady zmocnění v rámci rozvojového programu z Dohy (DDA) k jednání v rámci WTO, mimo jiné o obchodu se službami a usnadnění obchodu, jakož i o postupné liberalizaci obchodních pravidel.³ Vzhledem k tomu, že je elektronický obchod nedílnou součástí způsobu obchodování se službami a zbožím⁴, vztahuje se na nová jednání WTO o obchodních aspektech elektronického obchodu stávající zmocnění, neboť jednání o elektronickém obchodu patří do oblasti obchodu se službami, usnadnění obchodu a postupné liberalizace obchodních pravidel.⁵ Proto není vyžadováno nové rozhodnutí Rady, které zmocňuje k zahájení jednání podle čl. 218 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

¹ WT/MIN(17)/60.

² WT/L/1056.

³ Zmocnění v rámci DDA tvoří soubor závěrů Rady z období od 25. října 1999 do 10. března 2008.

⁴ Pracovní program ze dne 25. září 1998 stanoví, že elektronickým obchodem se rozumí výroba, distribuce, uvádění na trh, prodej nebo dodání zboží nebo služeb elektronickými prostředky.

⁵ Zejména se odkazuje na závěry Rady ze dne 25. října 1999, 21. listopadu 2001, 21. července 2003 (které konkrétně stanoví, že ministerská prohlášení ze Singapuru a Dohy a související texty přijaté v Dohě, jakož i předchozí závěry Rady představují základ pro činnost Unie při jednáních o rozvojovém programu z Dohy), 5. prosince 2003, 6. října 2004, 19. července 2005, 18. října 2005, 21. listopadu 2005, 12. června 2006 a 10. března 2008.

Nicméně ačkoli není elektronický obchod na programu WTO novým tématem⁶, vícestranná jednání o obchodních aspektech elektronického obchodu by mohla být potenciálně široká a mohla by se zabývat řadou témat, k nimž má EU vnitřní právní předpisy, jakož i konkrétními obavami, zejména pokud jde o přeshraniční toky údajů a audiovizuální služby, a konkrétními prioritami. V důsledku toho Komise v zájmu přesnějšího vymezení jednání doporučuje Radě, aby pro jednání, která se týkají jednání WTO o elektronickém obchodu, přijala specifické směrnice.

Cílem navrhovaných směrnic pro jednání je zajistit, aby EU mohla v průběhu jednání jednat o jakémkoli aspektu elektronického obchodu navrženém zúčastněnými členy WTO, při plném dodržování *acquis*, včetně rámce pro ochranu osobních údajů a politických rozhodnutí EU při obchodních jednáních.

Pro EU je cílem jednání posílit světový elektronický obchod, usnadnit provoz podniků, včetně mikropodniků a malých a středních podniků, posílit důvěru spotřebitelů v on-line prostředí a vytvořit nové příležitosti k podpoře růstu a rozvoje podporujícího začlenění. Aby bylo dosaženo ambiciózního výsledku se zapojením co největšího počtu členů WTO, měla by pravidla a závazky poskytovat členům dostatečnou flexibilitu.

Nejpravděpodobnějším výsledkem jednání WTO o elektronickém obchodu je soubor pravidel WTO, která se mohou členové následně a jednostranně rozhodnout připojit ke svým stávajícím listinám závazků v rámci WTO.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Výše uvedené cíle jsou v souladu se Smlouvou o Evropské unii (SEU), která stanoví, že by EU měla „povzbuzovat zapojení všech zemí do světové ekonomiky, včetně postupného odstraňování překážek mezinárodního obchodu“⁷.

Evropská rada na svém zasedání ve dnech 28.–29. června 2018 pověřila Komisi, aby pokračovala v úsilí o modernizaci WTO v souladu s těmito cíli: 1) dosáhnout toho, aby WTO více odpovídala měnícímu se světu a dokázala se mu lépe přizpůsobit; 2) posílit účinnost WTO. Ústředním pilířem tohoto procesu je modernizace tvorby předpisů WTO, která je jedním z hlavních cílů jednání o elektronickém obchodu.

Dne 18. září 2018 předložila Komise koncepční dokument⁸ o modernizaci WTO. V souvislosti s posílením normotvorné funkce WTO Komise mimo jiné zdůraznila, že je třeba, aby se WTO zabývala překážkami digitálního obchodu. Zdůraznila, že „[...] zavedení disciplín týkajících se digitálního obchodu je důležité pro odstranění neopodstatněných překážek obchodu elektronickými prostředky, pro zaručení právní jistoty pro podniky a pro zajištění bezpečného online prostředí pro spotřebitele. [...] nové disciplíny by se měly vztahovat nejen na obchod se službami, ale měly by platit pro všechna hospodářská odvětví.“

Evropská unie ve svých jednáních o volném obchodu systematicky předkládá ambiciózní regulační disciplíny týkající se jak telekomunikačních služeb, tak digitálního obchodu. Směrnice pro jednání, které se navrhuje pro jednání WTO o elektronickém obchodu, sledují stejný přístup, jaký uplatňuje EU ve svých dohodách o volném obchodu (body 10–12 přílohy).

⁶ V roce 1998 byl zahájen pracovní program WTO pro elektronický obchod.

⁷ Ustanovení čl. 21 odst. 2 písm. e) SEU.

⁸ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/september/tradoc_157331.pdf

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Disciplíny navrhované Evropskou unií v rámci dvoustranných jednání, jakož i ty, které může EU navrhnout v rámci WTO, vycházejí z právních předpisů EU týkajících se vnitřního trhu v oblasti digitálního obchodu a telekomunikačních služeb a jsou s nimi plně v souladu.

Navrhované směrnice pro jednání potvrzují, že jakákoli pravidla či závazky odsouhlasené Evropskou unií by měly být v souladu s právním rámcem EU (bod 9 přílohy).

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Ustanovení čl. 207 odst. 3 a čl. 207 odst. 4 prvního pododstavce ve spojení s čl. 218 odst. 3 a 4 SFEU.

Podle čl. 207 odst. 3, pokud mají být sjednány dohody týkající se společné obchodní politiky, předloží Komise doporučení Radě. Komise při vedení těchto jednání konzultuje zvláštní výbor, který jmenuje Rada, aby jí v tomto úkolu napomáhal, a řídí se směrnicemi, které jí může dát Rada.

V čl. 218 odst. 3 SFEU se stanoví, že Komise předloží Radě doporučení. Rada má pravomoc přijímat rozhodnutí o zmocnění k zahájení jednání a podle čl. 218 odst. 4 SFEU může vyjednávači vydávat směrnice a může určit zvláštní výbor, se kterým musí být jednání konzultováno.

Pokud jde o jednání WTO o elektronickém obchodu, Rada již zmocnila k zahájení jednání a vydala Komisi směrnice týkající se obchodu se službami a usnadnění obchodu, jakož i postupné liberalizace obchodních pravidel v rámci WTO, které se vztahují na obchodní pravidla a závazky týkající se elektronického obchodu (viz oddíl 1). Pro přesnější vymezení těchto jednání je však nezbytné přijetí doplňujících směrnic pro jednání. Komise proto doporučuje, aby Rada přijala rozhodnutí na základě čl. 207 odst. 3 a čl. 207 odst. 4 prvního pododstavce ve spojení s čl. 218 odst. 3 a 4 SFEU.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Společná obchodní politika je oblastí výlučné pravomoci EU podle článku 3 SFEU. Zásada subsidiarity se proto neuplatní (čl. 5 odst. 3 SEU).

- **Proporcionalita**

. Doporučení Komise je v souladu se zásadou proporcionality.

- **Volba nástroje**

Rozhodnutí Rady Evropské unie týkající se směrnic pro jednání o obchodních aspektech elektronického obchodu, které doplňují směrnice vydané Komisi v souvislosti s rozvojovou agendou z Dohá.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení ex post / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Veřejná konzultace nebyla provedena, neboť podstatné prvky jednání WTO nejsou dosud známy.

Komise pravidelně provádí konzultace se zúčastněnými stranami, mimo jiné v rámci skupiny odborníků pro obchodní dohody⁹ a dialogu s občanskou společností¹⁰.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Posouzení dopadů**

Posouzení dopadů není v této fázi vyžadováno, neboť jednání WTO o elektronickém obchodu vycházejí ze stávajícího zmocnění Komise Radou k jednání v rámci WTO (viz oddíl 1). Podstata jednání nepředstavuje novou oblast politiky; jedná se o pokračování širších jednání WTO, která již léta probíhají.

- a) Kromě toho je klíčové, aby EU postupovala rychle a aby se zúčastnila již počátečních fází jednání.
- b) Dopady případných nových pravidel a závazků vyplývajících z mnohostranných jednání ve WTO nelze určit předem. Zaprvé z důvodu, že zúčastnění členové WTO dosud nepředložili návrhy pro jednání. Zadruhé z důvodu, že není známo, kteří členové přijmou závazky ohledně všech nebo některých nových pravidel a povinností v rámci WTO.

Potřeba posouzení dopadů bude znovu posouzena při uzavření jednání WTO.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Základní práva**

Iniciativa je plně v souladu s Listinou základních práv Evropské unie a zejména s článkem 8 o ochraně osobních údajů.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Tato iniciativa nemá rozpočtové důsledky.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Informativní dokumenty (u směrníc)**

Nevztahuje se na tento návrh.

⁹

<http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/>

¹⁰

<http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531>

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Nevztahuje se na tento návrh.

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se doplňují směrnice pro jednání o rozvojovém programu z Dohá, pokud jde o vícestranná jednání o pravidlech a závazcích v oblasti elektronického obchodu

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 3 a čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 3 a 4 této smlouvy,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 13. prosince 2017 přijalo 70 členů Světové obchodní organizace (WTO) na jedenácté Konferenci ministrů WTO společné prohlášení o elektronickém obchodu¹¹ za účelem zahájení průzkumné činnosti zaměřené na budoucí jednání WTO o obchodních aspektech elektronického obchodu.
- (2) Dne 25. ledna 2019 potvrdilo 76 členů WTO svůj záměr zahájit jednání WTO o obchodních aspektech elektronického obchodu¹².
- (3) Rada v rámci rozvojového programu z Dohá schválila zahájení jednání ve Světové obchodní organizaci a vydala směrnice určené Komisi týkající se mimo jiné obchodu se službami, usnadnění obchodu a postupné liberalizace obchodních pravidel.
- (4) Přijetí doplňujících směrnic pro jednání je nezbytné pro další vymezení postoje Unie při jednáních WTO o obchodních aspektech elektronického obchodu.
- (5) Podle čl. 218 odst. 4 by jako výbor, se kterým bude jednání konzultováno, měl být i nadále určen výbor pro obchodní politiku,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Směrnice pro jednání určené Komisi, které se týkají rozvojového programu z Dohá, se doplňují směrnicemi pro jednání pro vícestranná jednání o pravidlech a závazcích v oblasti elektronického obchodu stanovenými v příloze.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

¹¹ WT/MIN(17)/60.

¹² WT/L/1056.